

Politik for integration af bæredygtighedsrisici

I Ringkjøbing Landbobank ønsker vi at give kunderne en god og tryk investeringsoplevelse. Det handler ikke kun om at få kundernes investeringer til at vokse i værdi, men også om at få dem til at vokse på den rigtige måde for kunden.

Når vi yder investeringsrådgivning til kunderne, sørger vi bl.a. for, at kunderne er bevidste om risikoen ved investering. Vi forsøger at hjælpe kunderne med at beskytte investeringen mod begivenheder og forhold, der kan have væsentlig negativ indvirkning på værdien af vores kunders investeringer.

Investeringsrisiko kan komme mange steder fra. Ved **bæredygtighedsrisiko** forstår vi en miljømæssig, social eller en ledelsesmæssig begivenhed eller omstændighed, som - hvis den opstår - kunne have faktisk eller potentiel væsentlig negativ virkning på værdien af en investering.

I Ringkjøbing Landbobank er vi bevist om, at når en investering er udsat for bæredygtighedsrisici, kan det påvirke værdien af investeringen på linje med andre investeringsrisici og dermed i sidste ende resultere i et negativt afkast. Det, at vi tager højde for bæredygtighedsrisici ved investeringsbeslutninger og ved investeringsrådgivning, betyder, at nogle selskaber og sektorer vil blive valgt fra som investeringsmulighed, mens andre derimod vil blive valgt til.

Formålet med denne politik er at give kunden et sammenhængende billede af,

- hvordan Ringkjøbing Landbobank tager højde for bæredygtighedsrisici,
- hvilke konkrete typer risici vi tager højde for, samt
- hvordan vi eller vores samarbejdspartnere løbende analyserer, hvordan konkrete selskaber og sektors evne til at levere attraktive afkast påvirkes af disse risici.

Anvendelsesområde

Politikken gælder for alle aktivklasser. For nogle aktivklasser gælder særlige forhold, som er uddybet nærmere. Det gælder for statsobligationer og realkreditobligationer.

Politikken gælder for de kunder, der får investeringsrådgivning en gang imellem og for de kunder, der har valgt at give os fuldmagt til løbende at passe deres investeringer. Politikken dækker såvel investeringer foretaget af pengeinstituttet selv som investeringer foretaget af vores eksterne samarbejdspartnere. Derfor indgår valg af samarbejdspartner som et særskilt punkt.

Konkrete eksempler på bæredygtighedsrisici

Vi har identificeret en række forskellige typer af bæredygtighedsrisici, som netop afspejler det brede fokus vores investeringsprodukter har.

Vi har delt de enkelte risikotyper op i grupper. I den første gruppe, har vi de *fysiske risici*, der relaterer sig til klimaforandringer, som samlet set kan påvirke en virksomheds værdi negativt.

Det kunne eksempelvis være både pludselige og mere ekstreme vejrhændelser, f.eks. hedebløger, oversvømmelser, ildebrande og storme, vedvarende skift i klimaet, f.eks. ændringer i nedbør, øget vandstand og stigende gennemsnitstemperaturer, tab af økosystemer, f.eks. ørken dannelse, vandmangel, forringelse af jordkvalitet eller havets økosystemer eller miljøhændelser, f.eks. olie- eller kemikalieudslip til jord, vand eller luft.

Vi er endvidere bevidste om, at en eksponering kan påvirkes negativt af *sociale faktorer* f.eks. overtrædelse af menneskerettigheder, dårlige arbejdsvilkår, børnearbejde, sundhedsspørgsmål, ulighed og diskrimination. Ligesom vi i sidste ende også har fokus på at undgå risiko knyttet til *ledelsesrelaterede faktorer*, f.eks. korruption og bestikkelse.

Afhængig af, hvilken sektor selskabet er i, og hvilket aktiv der er tale om, vil nogle af de ovenfor nævnte risikofaktorer være mere væsentlige end andre.

Nedenfor følger en beskrivelse af hvilke af bæredygtighedsrelaterede risici pengeinstituttet anser som relevante i forhold til en række udvalgte aktivtyper.

Særlige bæredygtighedsrisici statsobligationer

Ved investering i statsobligationer, har vi identificeret særlige bæredygtighedsrisici, der knytter sig til udstederlandenes regeringsførelse. Det er forhold som eksempelvis korruption, ustabile politiske regimer, landets involvering i krigshandlinger, brud på menneskerettigheder og manglende efterlevelse af demokratiske grundprincipper.

Eksklusion af udvalgte landes statsobligationer

Internationale sanktioner, der f.eks. forbyder investeringer i bestemte lande, skal altid overholdes. Det gælder f.eks. for statsobligationer fra lande, der er omfattet af EU-sanktioner mod finansielle transaktioner med landet eller mod ledende personer, hvor det kan være svært at adskille disse og staten/centraladministrationen i det givne land.

Særlige bæredygtighedsrisici realkreditobligationer

Ved investering i danske realkreditobligationer har vi identificeret særlige bæredygtighedsrisici, der knytter sig til det ejendomsmarked, realkreditobligationerne understøtter finansiering af. Låntagere i ejendomme med et højt energiforbrug er mere udsatte for stigende energipriser, f.eks. som følge af politiske beslutninger om overgang til mere vedvarende energikilder, der eksempelvis gør olie eller naturgas langt dyrere end de alternative vedvarende energikilder som f.eks. sol eller vind. Udover at stigende energipriser kan gøre boligen dyrere at bo i for låntageren, er der også en risiko for, at ejendommene og dermed realkreditinstitutternes pant falder væsentligt i værdi som følge af de identificerede bæredygtighedsrisici.

Integration af bæredygtighedsrisici

Overordnet integreres bæredygtighedsrisici i bankens investeringsprodukter med afsæt i følgende tre fokuspunkter:

1. Screening af investeringer
2. Aktivt ejerskab via stemmeafgivelse og dialog samt
3. Eksklusion

Dele af bankens engagement i og arbejde med ovenstående fokuspunkter som led i integrationen af bæredygtighedsrisici udføres af vores samarbejdspartnere og produktleverandører på investeringsområdet.

Udvælgelse af samarbejdspartner

Vores samarbejdspartnere og produktleverandører på investeringsområdet, f.eks. investeringsforeninger, udvælges blandt mange kriterier også ud fra et kriterie om, at vores kunders formuer kan investeres ansvarligt. I udvælgelsen af vores samarbejdspartnere på investeringsområdet lægger vi bl.a. vægt på, at samarbejdspartneren, hvor det er relevant:

- Integrerer miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i investeringsanalyse- og beslutningsprocesser.
- Er aktiv ejer og indarbejder miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i politikker vedrørende ejerskab og i den praktiske håndtering af investeringerne.
- Søger at opnå åbenhed om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold fra de selskaber, der investeres i.

I den løbende dialog med vores samarbejdspartnere indgår også en vurdering af, om denne i tilfredsstillende grad lever op til de i denne politik beskrevne fokuspunkter for integration af bæredygtighedsrisici.

Konkret stiller vi krav om, at alle de leverandører af finansielle produkter, som vi har indgået en distributionsaftale med, har tilsluttet sig FN's principper for ansvarlige investeringer (PRI).

Det betyder, at disse produktleverandører er forpligtet til at integrere bæredygtighedsrelaterede faktorer i deres investeringsanalyser, beslutningsprocesser og deres arbejde med aktivt ejerskab. Det sætter dem i stand til at skride ind over for selskaber, der bryder internationale love og normer for miljøbeskyttelse, menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og bekæmpelse af korruption.

I afsnittet nedenfor er det beskrevet mere konkret, hvad samarbejdspartneren gør i relation til de nævnte fokusområder.

Fokuspunkt 1) Screening af investeringer

Ringkjøbing Landbobank anser screening af investeringernes mulige negative bæredygtighedsvirkninger som et meget vigtigt redskab i arbejdet med at integrere bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocesser og ved investeringsrådgivning.

Det er derfor et krav, at vores samarbejdspartnere via en løbende screening, dog minimum en gang årligt, identificerer selskaber med potentielle bæredygtighedsrisici og eventuelt opstiller investeringsrestriktioner over for bestemte industrier. Resultatet af screeningen indgår både i analysen af bæredygtighedsrelaterede forhold samt i de aktive ejerskabsaktiviteter. Målet er, at vores samarbejdspartnere skal kunne reducere nogle af de bæredygtighedsrisici, vi har identificeret i denne politik. Samtidig indebærer screening af selskaberne også en god mulighed for at udpege nye investeringsemner.

Den screening af selskaberne, som vores samarbejdspartnere udfører forventes at hvile på to ben. En **normbaseret screening** af selskaberne, hvor der sigtes mod at identificere brud på relevante internationale normer og konventioner om menneskerettigheder, arbejdsforhold, miljøbeskyttelse og bekæmpelse af korruption. Og en **aktivitetsbaseret screening** af selskaberne baseret på de aktiviteter, de udfører. Det kunne som eksempel være screening for aktiviteter inden for fossile brændstoffer.

Når samarbejdspartneren via de løbende screeninger identificerer investeringer (eller selskaber), som har et brud på én eller flere internationale normer eller konventioner, opfordrer vi til, at vores samarbejdspartnere enten:

- Indleder dialog med selskabet med henblik på at få selskabet til at tage ansvar for bruddet og ændre adfærd eller
- Ekskluderer selskabet fra investeringsuniverset.

I den dialogbaserede tilgang er målet at få ledelsen i selskabet til at iværksætte forandringer, så lignende brud undgås fremadrettet.

Fokuspunkt 2) Aktivt ejerskab

Aktivt ejerskab er et vigtigt redskab til at fremme selskabers langsigtede værdiskabelse og minimere risici relateret til bæredygtighedsrelaterede forhold samt finansielle risici for kunderne, efter investeringen er foretaget.

Med det formål at understøtte selskabernes udvikling og langsigtede værdiskabelse udøver vores samarbejdspartnere på investeringsområdet aktivt ejerskab via mindst følgende tiltag:

Dialog med selskaber

- Ringkjøbing Landbobank ser dialog som et vigtigt skridt i det aktive ejerskab. Dialogerne har blandt andet til formål at sætte fokus på potentielle negative bæredygtighedsvirkninger af selskabernes forretningsmodel og finde løsninger og initiativer til, hvordan de kan reduceres.
- Ringkjøbing Landbobank indgår ikke selv i dialog med selskaberne, men har overladt dette til vores samarbejdspartnere.

Udøvelse af stemmerettigheder

- Ringkjøbing Landbobank ser stemmeafgivelse som en mulighed for dels at øge indflydelse på selskabets ledelse dels som afsæt for en konstruktiv dialog med selskaberne. I de aktivt forvaltede strategier sigter vores samarbejdspartner derfor efter at stemme ved hver generalforsamling. Stemmeafgivelse bruges endvidere, hvor dialogen med selskabet ikke viser tilstrækkelige fremskridt. I sådanne tilfælde kan stemmeafgivelsen medvirke til at understrege bekymring.
- Ringkjøbing Landbobank anvender ikke selv stemmeafgivelse. I enkelte af vores formueplejeprodukter giver vi dog kunden mulighed for selv at deltage og stemme ved generalforsamlinger.

Fokuspunkt 3) Eksklusion

Fører dialogen med selskabet ikke til betryggende resultater, vil vores samarbejdspartner eskalere dialogen med selskabet. En mulighed kunne her være at tage dialogen via et internationalt samarbejdsfora for derved at lægge større pres på selskabet. I de tilfælde, hvor dialog ikke fører til handling fra selskabets side, vil vores samarbejdspartnere tage skridt til et frasal og eventuelt placere selskabet på eksklusionslisten. Det kan f.eks. være tilfældet ved vedholdende brud på internationale normer.

Under alle omstændigheder **ekskluderer** samarbejdspartneren som minimum **selskaber**, der agerer inden for:

- Klyngevåben
- Landminer
- Kemiske våben
- Biologiske våben
- Atomvåben, der ikke er omfattet af Traktaten om ikke-spredning af kernevåben

I forhold til kulproduktion og produktion af oliesand følger vores samarbejdspartner løbende selskabernes omsætning fra og eksponering mod disse. Alt afhængig af de enkelte selskabers deltagelse heri vil eksklusion kunne komme på tale.

Kontrol og rapportering fra samarbejdspartnere

Der følges løbende op på, om samarbejdspartnere integrerer relevante bæredygtighedsrisici. Dette sker i den løbende dialog med vores samarbejdspartnere og mindst en gang årligt.

Integration af bæredygtighedsrisici er et blandt mange tiltag:

I Ringkjøbing Landbobank holder vi løbende fokus på at integrere bæredygtighedsrisici i investeringsprocesserne, da vi ønsker at skabe langsigtede afkast for kunderne samtidig med, at vi bidrager positivt til samfundet og miljøet.

Vedtaget af bestyrelsen i Ringkjøbing Landbobank A/S den 28. maj 2025.